

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	vii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR	xv
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

SÖZLEŞMENİN TAMAMLANMASI KAVRAMI VE SÖZLEŞMENİN TAMAMLANMASININ ŞARTLARI

I. SÖZLEŞMENİN TAMAMLANMASI KAVRAMI	7
A. Genel Olarak.....	7
B. Benzer Kavramlardan Farkı ve Benzer Kavramlarla İlişkisi.....	10
1. Sözleşmenin Tamamlanması ile Yorumlanması Arasındaki İlişki.....	10
2. Tamamlayıcı Yorum ile Gerçek (Basit) Yorum Arasındaki Fark.....	15
3. Sözleşme Boşluğunun Tamamlanması ile Kanun Boşluğunun Tamamlanması Arasındaki İlişki	20
4. Sözleşmenin Tamamlanması ile Değişen Şartlara Uyarlanması Arasındaki İlişki	21
II. SÖZLEŞMENİN TAMAMLANMASININ ŞARTLARI.....	24
A. Sözleşmenin Kurulmuş Olması	24
1. Sözleşmenin Kurulmasının Şartları.....	24

---

a.	Karşılıklı İrade Beyanları	24
b.	İrade Beyanlarının Birbirine Uygunluğu	24
c.	Uyuşmanın Kapsamı	27
(1)	Genel Olarak	27
(2)	Esaslı Nokta - İkinci Derecedeki (Yan) Nokta Kavramları	28
(i)	Genel Olarak	28
(ii)	Objektif Esaslı Noktalar	31
(iii)	Objektif İkinci Derecedeki (Yan) Noktalar	37
2.	Sözleşmenin Kurulduğu Karinesi: BK. m.2/f.1	40
a.	Genel Olarak	40
b.	BK. m. 2/f.1'in Hukuki Niteliği	41
c.	BK. m. 2/f.1'in Kıyas Yoluyla Uygulanması	47
(1)	İcabı Değiştiren yahut Tamamlayan Kabullerde Uygulanması	47
(2)	Gizli-Kısmi Uyuşmazlıkta Uygulanması	50
(3)	Saklı Tutma Anlaşması Olmaması Halinde Karinenin Uygulanması	51
(4)	Genel İşlem Şartlarında Uyuşulamaması Durumunda Karinenin Uygulanması	52
(i)	Sadece Taraflardan Biri Genel İşlem Şartlarını Kullanıyorsa	52
(ii)	İki Taraf da Genel İşlem Şartlarını Kullanıyorsa	53
d.	BK. m.2/f.1'in Hukuki Sonuçları	58
3.	Sözleşmenin Kurulmasının Tamamlama Sorunu Açısından İstisnaları	59
a.	Objektif Esaslı Noktalarda Uyuşma Olmamasına Rağmen Sözleşmenin Kurulmuş Sayılması	59
b.	Salt Yorum Uyuşmazlığı Teorisi	69
B.	Sözleşmede Boşluk Bulunması	73
1.	Sözleşme Boşluğu Kavramı	73
2.	Sözleşme Boşluğunun Türleri	79
a.	Gerçek Boşluk - Gerçek Olmayan Boşluk	79
b.	Bilinçli Boşluk - Bilinçli Olmayan Boşluk	80
3.	Sözleşme Boşluğu ile Kanun Boşluğunun Karşılaştırılması	81
III.	ARA DEĞERLENDİRME	82

İkinci Bölüm
SÖZLEŞMENİN TAMAMLANMASINDA
ARAÇLAR VE YÖNTEMLER

I. SÖZLEŞMENİN TAMAMLANMASINDA HÂKİMİN ARAÇLARI	85
A. Genel Olarak.....	85
B. Yedek Hukuk Kuralları.....	89
1. Genel Olarak	89
2. Yedek Hukuk Kurallarının Türleri.....	92
a. Genellik Derecesine Göre Yedek Hukuk Kuralları.....	92
(1) Genel Yedek Hukuk Kuralları.....	92
(2) Özel Yedek Hukuk Kuralları	93
b. İçeriğine Göre Yedek Hukuk Kuralları.....	93
(1) Esasa İlişkin Yedek Hukuk Kuralları.....	93
(2) Başka Bir Hükme Atıfta Bulunan Yedek Hukuk Kuralları	94
3. Yedek Hukuk Kurallarının Uygulanması	94
C. Örf ve Âdet Hukuku ile Teamüller	96
D. Farazi Ortak İrade	101
E. İşin Mahiyeti	108
II. SÖZLEŞMENİN TAMAMLANMASINDA YÖNTEMLER.....	110
A. Genel Olarak.....	110
B. Objektif Teori (Sözleşmenin Yedek Hukuk Kurallarıyla Tamamlanması)	112
C. Objektif Teorinin Eleştirisi	116
D. Sübjektif Teori (Farazi Ortak İradeye Göre Tamamlama) ..	120
E. Sübjektif Teorinin Eleştirisi	121
F. Uzlaştırıcı Görüş	124
G. Yedek Hüküm Olmaması Durumu	128
1. Genel Olarak	128
2. Hâkimin Sözleşmeyi yahut Kanunu Tamamlaması.....	130
III. ARA DEĞERLENDİRME.....	139

Üçüncü Bölüm
TAMAMLAYICI YORUM: HÂKİMİN KENDİ KOYDUĞU
KURALLA SÖZLEŞMEYİ TAMAMLAMASI

I. TAMAMLAYICI YORUM KAVRAMI	141
A. Genel Olarak	141
B. Tamamlayıcı Yorumun Araçları	144
C. Uzlaştırıcı Görüş	147
D. Teamüllerin Tamamlayıcı Yorumdaki İşlevi	152
E. Tamamlayıcı Yorumun Sınırları	153
1. Tarafların İradesi Hilafına Tamamlayıcı Yorum	153
2. Tamamlayıcı Yorumla Yan Borç Yaratılmasında Sınırlar	154
II. SÖZLEŞMENİN “İŞİN MAHİYETİ”NE GÖRE TAMAMLANMASI	156
A. Genel Olarak	156
B. Saklı Tutma Kavramı	157
1. Genel Olarak	157
2. Saklı Tutmanın Şartları	157
3. Saklı Tutmanın Hukuki Niteliği	160
C. “İşin Mahiyeti” ve Kavramın Tamamlamadaki Özellikleri	162
1. Genel Olarak	162
2. BK m.2/f.2’nin Uygulama Alanı	165
3. Sözleşmenin Amacı ve İçeriği	168
III. ARA DEĞERLENDİRME	172

Dördüncü Bölüm
HÂKİMİN SÖZLEŞMEYİ TAMAMLAMASI SIRASINDA
KARŞILAŞACAĞI BAZI ÖZEL HALLER

I. GENEL OLARAK	175
II. KISMİ BUTLAN HALİNDE SÖZLEŞME BOŞLUĞUNUN TAMAMLANMASI	175
III. GENEL İŞLEM ŞARTLARINDAN DOĞAN BOŞLUKLARIN TAMAMLANMASI	183

IV. İSİMSİZ SÖZLEŞMELERİN TAMAMLANMASI	191
V. ŞEKLE TABİ SÖZLEŞMELERİN TAMAMLANMASI	196
VI. TAMAMLAMA SORUNU İLE TEMEL HATASI ARASINDAKİ İLİŞKİ	197
VII. ARA DEĞERLENDİRME	199
SONUÇ	201
KAYNAKÇA	209
KAVRAMLAR DİZİNİ	221